

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/372/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519204139
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519204139.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Mýtna 48, proti žalovanému: I. L., O.. XX.XX.XXXX, V. M. XX, o zaplatenie 2.091,43 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 1.541,10 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 17.05.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 18.06.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 17.07.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 19.08.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 17.09.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 100 € od 04.10.2016 do 30.09.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 31.10.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 200 € od 04.10.2016 do 19.11.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 371,10 € od 04.10.2016 do 05.12.2019 **z a s t a v u j e.**

II. Vo zvyšku žalobu **z a m i e t a.**

III. Stranám náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou súdu dňa 26.06.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 2.091,43 € spolu s prísl.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ktorá uzatvorila dňa 17.12.2015 so žalovaným Zmluvu o pôžičke evidenčné č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva“) vo výške 5.000 €, ktorú mal žalovaný splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach po 143,55 € a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8.613 €. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t. j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 27.07.2016 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, žalobca dňa 19.09.2016 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 28.09.2016 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Žalovaný celkovo uhradil sumu 4.150,73 € pred podaním žaloby. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby tak predstavuje sumu 2.091,43 € s prísl.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že uznáva svoj záväzok v celom rozsahu. Uznáva svoje pochybenie a mrzí ho to. Chce svoj dlh splácať v splátkach po 200 € do úplného splatenia, keďže je starobný dôchodca s príjmom 410 € a poberá aj mesačnú mzdu vo výške 530 € a z tejto sumy pravidelne mesačne platí plyn 160 €, elektrinu 66 €, vodu 12 €, splátku Home Credit 44 €, úver v ČSOP 140 €, strava, oblečenie, obuv základné hygienické a čistiace potreby, kozmetiku. Uzavrel, vzhľadom na vek má zdravotné problémy, berie lieky, pomáha mu rodina bez ktorej by nevyžil.

4. Žalobca možnosť repliky nevyužil a ďalej sa nevyjadril.

5. Dňa 11.11.2019 došlo tunajšiemu súdu podanie žalobcu, ktorým oznámil súdu, že žalobca Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupca postúpil pohľadávku na postupníka - spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 18.07.2019. Zároveň spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. vyjadril súhlas so vstupom do konania na strane žalobcu. Následne súd uznesením pripustil, aby do konania na miesto žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o.

6. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 05.12.2019 zobral žalobu čiastočne späť a to v sume 1.170 € s prísl. úrokom z omeškania z dôvodu úhrady tejto sumy žalovaným po podaní žaloby a v sume 371,10 € v časti zmluvných pokút a poplatkov s prísl. úrokom z omeškania bez udania dôvodu. Zároveň súhlasil s postupným splácaním pohľadávky v sume 200 €. Vzhľadom na procesný úkon žalovaného, ktorým uznal nárok žalobcu uplatnený v tomto súdnom konaní čo do dôvodu a výšky, navrhol, aby súd s poukazom na hospodárnosť konania rozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie podľa ust. § 282 CSP. Upravil žalobný návrh a navrhol, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 550,33 € úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 1.720,33 € od 04.10.2016 do 17.05.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 1.575,33 € od 18.05.2019 do 18.06.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 1.430,33 € od 19.06.2019 do 17.07.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 1.285,33 € od 18.07.2019 do 19.08.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 1.140,33 € od 20.08.2019 do 17.09.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 995,33 € od 18.09.2019 do 30.09.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 895,33 € od 01.10.2019 do 31.10.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 750,33 € od 01.11.2019 do 19.11.2019, úrok z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy 550,33 € od 20.11.2019 do dňa zaplattenia, a to všetko v splátkach po 200 € mesačne, počnúc od právoplatnosti rozsudku súdu, pod stratou výhody splátok.

7. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 16.12.2019. Žalobca a jeho právny zástupca sa pojednávanie nezúčastnili, avšak svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili a žiadali pojednávať v ich neprítomnosti. Nedostavil sa ani žalovaný. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu.

8. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 1, 2 a 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

10. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

11. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 05.12.2019 zobral žalobu čiastočne späť a to v sume 1.170 € s prísl. úrokom z omeškania z dôvodu úhrady tejto sumy žalovaným po podaní žaloby a v sume 371,10 € v časti zmluvných pokút a poplatkov s prísl. úrokom z omeškania bez udania dôvodu. Vzhľadom na to, že k čiastočnému späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním, súhlas žalovaného s čiastočným späťvzatím žaloby súd nezisťoval. Na základe uvedeného preto súd konanie v časti o zaplattenie sumy 1.541,10 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 17.05.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 18.06.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 17.07.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 19.08.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 17.09.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 100 € od

04.10.2016 do 30.09.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 145 € od 04.10.2016 do 31.10.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 200 € od 04.10.2016 do 19.11.2019, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 371,10 € od 04.10.2016 do 05.12.2019 zastavil.

12. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise, a to najmä návrhom na vydanie platobného rozkazu, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadu splátok a úhrad, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, predžalobnou upomienkou a doručenkou a zistil tento skutkový stav:

13. Právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., uzatvoril dňa 17.12.2015 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 5.000 €. Žalovaný sa ju zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach po 143,55 €. Celková čiastka bola 8.613 €. Celková náklady spotrebiteľa boli 3.613 €. RPMN (X) 26,70 %, priemerná RPMN 18,09 %, fixná ročná úroková sadzba 26,70 %, Odplata 26,70 %, najvyššia prípustná výška odplaty 26,72 %. Prvá splátka splatná dňa 20.01.2016, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci. Termín konečnej splatnosti 20.12.2020. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 19.09.2016 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje zostatok pohľadávky spolu s úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

14. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný uhradil sumu 4.150,73 € pred podaním žaloby a sumu 1.170 € po podaní žaloby.

15. Z predžalobnej upomienky zo dňa 27.07.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu splátky splatnej v mesiaci 05/2016 do 05.09.2016 s tým, že ak nedôjde k úhrade tejto splátky, právny predchodca žalobcu bude oprávnený celý úver zosplatiť.

16. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.09.2016 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že úver sa stal splatný v celom rozsahu naraz.

17. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

22. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

23. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

25. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu 2a naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

26. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých a poskytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

27. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

28. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

29. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

30. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

31. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

32. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

33. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

34. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 17.12.2015 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, právny predchodca žalobcu, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., mal v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, bol teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonával v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 17.12.2015 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

35. Súd sa zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá činila za obdobie 60 mesiacov pri sume 5.000 € - 26,70 % ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

36. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finančnej Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2015 (nie zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi - je to iná štatistika a Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. v § 1 ods. 4 odkazuje na súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk) zmluvná splatnosť od 1 do 5 rokov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 13,36 %, dvojnásobok teda 26,72 %. Súd konštatuje, že dojednaná výška odplaty u tohto úveru (26,70 %) tak nepresahovala maximálne prípustnú odplatu. Súd tiež zmluvu preskúmal s poukazom na ust. § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy a konštatuje, že zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom.

37. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

38. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo

niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

39. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 26.06.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offa skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

40. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 5.000 €, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

41. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák. ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/214/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

42. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 19.06.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 05/2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z predžalobnej upomienky (č. I. 31 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 20.05.2016 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere a prehľadu splátok a úhrad - č. I. 19 -21 spisu). Odo dňa 21.05.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v utorok dňa 21.05.2019. Nakoľko bola žaloba doručená tunajšiemu súd až dňa 26.06.2019, súd žalobu vo zvyšku zamietol, nakoľko považuje nárok žalobcu za premlčaný.

43. Čo sa týka návrhu žalobcu na vydanie rozsudok pre uznanie nároku súd uvádza, že nemohol vydať rozsudok pre uznanie nároku, keďže nárok žalobcu vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy je premlčaný (na čo súd ex offa prihliadal).

44. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

46. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný a zároveň zaviniť čiastočné zastavenie konania v sume 371,10 € s prísl. úrokom z omeškania, nemá tak nárok na náhradu trov konania. Úspešnému žalovanému však trovy konania nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).